

03-10-2023

UKA2023/025

Pele Broberg, Naleraq

Uunga siunnersuut: Pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaata allannngortinnissaa pillugu Inatsisartut Inatsisaat (Piujuartitsisumik ineriartortitsinerup imarisaa pillugu aalajangersaaneq, nuna tamakkerlugu pilersaarutip imarisaa tamanullu saqqummiussineq, immikkoortunut pilersaarusiornermut ataqatigiissaa-rineq, sumiiffinnik aalajangersaaneq, sammiviliinissamut pilersaarusiorsinnaaneq, nunap im-mikkoortuinut pilersaarutitut pingaarnernut sinaakkutinik immikkoortunillu aalajangersak-kanut eqqussineq, kiisalu suliniutissanut qinnuteqaatinut aalajangersakkanik erseqqissaa-neq).

(Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq).

Siullermeernera:

Naleqqamiit Naalakkersuisut siunnersuutaanut qujavugut.

Qularnannngitsumik saqqummiussaq amerlanerit tapersissajunnarsivaat, ajornannginnerusumik eqaannerusumillu nunaminertamik inniminniisarnissaq.

Naleqqamiillu maluginiannngitsuunnngilarput Naalagaaffiit Peqatigiit Nunarsuaq Tamakkerlugu Anguniagaat aallaavigalugit illuutitut pilersaarusiorneq nunarsuup sinneranut naleqqunnerutiler-lugu sulisoqalernera.

Tamanna qularnannngitsumik sanaartornermut piumasaqaatinik nutartereqqammernerup kinguner-i-saanik Parisimut isumaqatigiisummut naleqqussarneq nangillugu inissinneruvoq.

Kingunerisa ilaat maluginiarneqalereersoq, nunatsinni inuuniarnerup akitsoriartuinnarnera, qula-rinngilara politikikkut Naalakkersuisut siunnerfianni nassuiarlumarumaaraat innuttaasunut.

Tassami Naleqqami kissaatigisimagaluaqaarput nunatsinni inuuniarneq akikinnerusoq anguniar-neqarpat, Naalakkersuisut politikikkut pingaarnersiullutik pisariaqanngitsunik nunatta avataani aningaasalersuineq killilersorsinnaallugu. Ilalumi Aningaasanut Inatsimmi oqaatsit kusanaqisut ilanngunneqartarsimagaluarput, timitalersorneqarnissaallu tunuarsimaarfigineqarluni.

Ullumikkullu sammisatsinni Naleqqamiit neriuutigisimagaluaqaarput Kalaallit Nunaqavissut periar-fissaat ajornannginnerutillugit qulakkeerinnittoqarsinnaasimanera.

Naleraq

Nunasisut danskit ullumikkut nalunngereerparput periuseq sungiusimasartik atorluarsinnaareeraat. Ernumassuterpullu tassaavoq nunasisut, nunatsinni sullinneqarnerat pitsanngorsartuarneqarnera, nunaqavissut pisariaqartitaat qiviarneqaqqinngitsoorneqarnerat.

Assersuusiorlunga apeqquteqarlunga:

Nunaqarfimmi najugaqaruit, qarasaasiat atungarivallaarnagit, siunnersuut akuersissutigineqarpat ajornannginnerusumik illuliorsinnaassavit?

Naleqqami Jens Napaattuup ukiuni kingullerni ilungersuutigisimasaa, nammineq illuliassat ajornannginnerusumik qinnutigalugit akuersissutigineqarnissaat qiviaranni, maanna aamma qulakkeerneqarpa qinnuteqartarnerpassuit qimallugit eqaallisaarinissaq?

Ukiorpassuarni aatsitassarsiornermi ”matu ataaseq” atorlugu eqaallisaarineq ujartorneqartoq, Naleqqamiit siammarterusussimaqaarput. Soqutaatinnagu Naalakkersuisoqarfimmuuppat imaluunniit kommunimuuppat attaveqarfissaq, saaffiginniffissaq ataasiinnaatinneqarnissaa.

Naleqqamiit eqqumaariffigilluinnarparput maannamut nunatsinni najugaqartut allattorsimaffik kisiat aallaaviusoq. Nunaqavissuuguit nunasisuuguit apeqqutaatinneqanngilaq. Tamannalu nunasisut atorluartorjuuvaat soorunami.

Aamma nalunngeqaarput Danmarkimut sanilliussinissaq tulluarpallaanngitsoq, tunngaviusumik inatsisaat killilersuigami nunaminertamik pinissamut, innuttaassuseqanngikkuit.

Nunatsinnili nunap inoqqaavisut pisinnaatitaaffiit atorneqarnianngippata, soorlu nunaminertanut atuisinnaatitaanermut tunngasut, sooq taava atorluartaarneqartarpat ILO-169 aammalu UNDRIP?

Danskit killeqanngitsumik nunarput atuinarniarunikku, sooq tava ”inuiattut” akuereqquvugut?

Naleqqamiit taamatut eqqarsaatissiissuteqarluta siunnersuut tusaatissatut tiguarput.